

Societas entomologica.

Gegründet 1886 von *Fritz Rühl*, fortgeführt von seinen Erben unter Mitwirkung bedeutender Entomologen aller Länder.

Toute la correspondance scientifique et les contributions originales sont à envoyer aux Héritiers de Mr. Fritz Rühl à Zurich VII. Pour toutes les autres communications, paiements etc. s'adresser à l'éditeur Alfred Kernen, Stuttgart, Poststr. 7.

Alle wissenschaftlichen Mitteilungen und Originalbeiträge sind an Herrn Fritz Rühl's Erben in Zürich VII zu richten, geschäftliche Mitteilungen, Zahlungen etc. dagegen direkt an Alfred Kernen, Verlag, Stuttgart, Poststr. 7.

Any scientific correspondence and original contributions to be addressed to Mr. Fritz Rühl's Heirs in Zürich VII. All other communications, payments etc. to be sent to the publisher Alfred Kernen, Stuttgart, Poststr. 7.

Die Societas entomologica erscheint monatlich gemeinsam mit dem Anzeigenblatt *Insektenbörse*. Bezugspreis laut Ankündigung in demselben. Mitarbeiter erhalten 25 Separata ihrer Beiträge unberechnet.

Neue Apotomopterus-Arten.

Von Prof. Dr. G. Hauser, Erlangen.

Apotomopterus Stoetzerianus sp. n.

Major, elongatus, totus niger, coleopteris ellipticis, elytris ante apicem in ♀ profunde sinuatim excisis, limitibus primariis catenatim interruptis, secundariis costas his aequilatas integras formantibus, limitibus tertiariis dilutis vel fere obsolete, pedibus longis.

Caput sulcis frontalibus sat brevibus neque profundis, longitudinaliter et inaequaliter plicatis, clypeo transversim, fronte fere arcuatim fortiter rugoso, hac rugositate retrorsum perspicue arcuatim determinata, vertice subtilissime ruguloso. Palpis omnibus ut in *eccoptoptero*, mento dente crasso, loulis lateralibus paulo brevioribus, gula modice constricta, lineis gularibus non profundis, retrorsum valde divergentibus. Antennis sat gracilibus, secundam elytrorum partem tertiam non attingentibus. Prothorax rotundato-dilatatus, longitudine sua 1,2 latior, marginibus lateralibus sat fortiter nigro-callosis, levissime explanatis, antrorsum arcuatim angustatis, retrorsum levissime sinuatis, angulis anticis capiti applicatis, declivibus, angulis posticis obtusis, vix retrorsum porrectis, impressione ante hos haud profunda sed perspicue indicata, poris setigeris in media et postice manifestis, margine antico leviter sinuato, vix calloso, margine postico recto, disco sat fortiter transversim ruguloso, linea media antice haud expressa, in medio incipiente dein integra, sat profunda, marginem posticum profunde incidente, impressione triangulari pone marginem anticum vix perspicua. Coleoptera valde elongata (29/14), scapulis vix indicatis, limbo sat lato, horizontaliter explanato, crenulato, ante apicem profunde sinuatim exciso (paulo minus quam in *grossefovcato*), elytris singulariter acuminatis, limitibus primariis fossulis nitidioribus catenatim sed valde irregulariter interruptis, partim tubercula sat parva, partim costulas breves formantibus, limitibus secundariis costiformibus, integris, latitudine limitum primariorum, apicem non attingentibus, limitibus tertiariis evanescentibus, solum lineas tenues et subtilissime granulatus efficientibus, limite secundario externo etiam granulato. Subtus totus niger, prothoracis episternis

non perspicue longitudinaliter strigosis, strigis ventralibus fortibus, poris abdominalibus regularibus. Pedes longi, sat fortes, femoribus posticis medium segmenti ultimi attingentibus, tibiis femoribus longioribus, tarsis tibiis multo brevioribus.

♀. Longitudo 43 mm, latitudo 14 mm.

Patria: Chinae provincia Szetschuan.

Specimina examinata: 1 ♀, i. e. musei Dresdensis.

Apotomopterus Hector sp. n.

Major, elongatus, niger, prothorace purpureo-cupreo, coleopteris nigris, marginibus retrorsum late explanatis, elytris ante apicem in ♀ profunde sinuatim excisis, limitibus primariis catenatim interruptis, tubercula permagna formantibus, limitibus secundariis undulosis, integris, limitibus tertiariis non evolutis.

Caput nigrum, parum nitidum, sulcis frontalibus profundis, oculis attingentibus, marginibus leviter callosis, secundum eos sulcatim impressum, oculis modice prominentibus, labro non profunde sinuato, impressione triangulari partem anteriorem clypei occupante, hoc antice glabro, retrorsum parum aciculato, fronte et vertice parum cupreomicantibus, fronte irregulariter, vertice transversim punctulato-ruguloso; palpis labialibus 2—3 setis institutis; mento dente medio triangulari, lobulis lateralibus paulo brevioribus. Prothorax purpureo-cupreus, subnitidus, rotundato-dilatatus, longitudine sua 1,4 latior, summam latitudinem in medio attingens, marginibus vix explanatis, sat fortiter nigro-callosis, antice arcuatim angustatis, postice leviter sinuatis, foveolis setiferis manifestis, angulis anticis capiti fere applicatis, sat obtusis, vix declivibus, angulis posticis modice retrorsum prominulis, rotundato-acuminatis, declivibus, foveolis ante hos sat profundis, impressione transversa inter se conjunctis, margine antico leviter sinuato, levissime nigro-callosis, impressione triangulari pone marginem anticum valde expressa, linea media sat profunda, solum usque ad impressionem transversam posticam pertinente. Scutellum triangulare, breve sed latum, striis longitudinalibus et impressione media perprofunda. Coleoptera nigra, subnitida, oviformia, convexa, summum fastigium paulo post medium attingentia, scapulis vix prominulis, limbo lato, antice angustiore, apicem versus jam latius

explanato, elevato, transversim rugoso et irregulariter subtilissime granulato, ante apicem profunde sinuatim exciso, dentem subacutum formante; superficie fere glabra, subnitida, limitibus primariis fortissimis, foveis profundis catenatim interruptis, tubercula permagna et nitidiora, vel elongata vel elliptica vel fere rotunda, sat late distantia, sed hic illic costulis obsolete conjuncta formantibus; limite primario quarto tubercula multo minora minusque nitida sed numerosa formante; limitibus secundariis fortibus, nitidioribus, foveas limites primarios interrumpentes undulatim sequentibus, apicem non attingentibus; limite secundario primo breviter pone basin suturam attingente, deinde longe ante medium evanescente; spatiis latis, granulis subtilissimis sed manifestis haud confertim et irregulariter dispersis, hic illic series breves formantibus institutis. Subtus niger, nitidus, episternis obsolete aciculatis, fere opacis, antice punctulatis, leviter purpurascens; processu sternali apice rotundato, ante apicem fortiter impresso, mesothoracis et metathoracis episternis punctatis, striis et poris abdominalibus regularibus. Pedes longi, femoribus medium segmenti ultimi abdominis superantibus, tibiis femoribus 1,1 longioribus, tarsis posticis tibiis 1,1 brevioribus, tarsis anticis in ♀ tibiis longitudine.

Longitudo: 38, latitudo: 12,3 mm.

Patria: Chinae provincia Hunan.

Specimina examinata: 1 ♀ (i. c. mea).

Apotomopterus Hupeensis sp. n.

Totus niger, elongatus, gracilis, coleopteris convexioribus, subparallelis, fortiter sculpturatis, limitibus primariis foveolis setiferis interruptis, pedibus gracilibus, antennis longissimis.

Forma et statura *Ap. polemisti* G. H. (= cupreo G. H.) valde similis, sed totus niger, subnitidus, jam gracilior, coleopteris angustioribus, antennis longioribus. Caput sat nitidum, sulcis frontalibus fere usque ad medium oculorum pertinentibus, antice profundis, postice paullatim evanescentibus, laevibus, labro antice valde dilatato, profunde sinuato, in medio impressione triangulari profunda et partem anteriorem clypei occupante, clypeo fere laevi, fronte longitudinaliter irregulariterque subtilissime, vertice transversim et paulo fortius rugulosis, oculis valde prominentibus; mento dente acuto, lobulis lateralibus haud brevioribus, gula constricta, lineis gularibus haud perspicuis, mandibulis, palpis omnibus ut in *polemiste*, palpis labialibus bisetosis.

Antennae tenues, longissimae ultimam partem tertiam elytroum attingentes, fusco-pilosae. Prothorax subcordiformiter rotundato-dilatatus, 1,2 longitudine sua latior, marginibus lateralibus callosis, levissime explanatis et elevatis, in medio et postice foveolis setiferis setis perlongis fuscis institutis, antrorsum arcuatim angustatis, retrorsum vix sinuatis, angulis anticis acutis, leviter declivibus, a capite sat distantibus,

marginibus anterioribus minus calloso, sat fortiter sinuato, angulis posticis sat acutis, magis declivibus, paulum retrorsum porrectis, impressionibus ante hos profundis, impressione levi sed lata inter se conjunctis, margine postico minime arcuato, fere recto, minime calloso; disco subtiliter irregulariterque punctulato-ruguloso (postice paulo fortius), impressione triangulari pone marginem anticum valde perspicua, linea media sat profunda, integra. Coleoptera convexiora, elongata, suboviformia, latitudine 1,9 longiora, marginibus lateralibus fere parallelis, scapulis fere non evolutis, limbo angusto, paullulum explanato tenuiter calloso, leviter sursum reflexo, elytris apice fere conjunctim rotundatis, ante apicem non perspicue sinuatis, dorso fere plano, summum fastigium longe pone medium attingente, dein sensim declivi, superficie sat nitida, limitibus primariis sat fortibus, elevatis, hic illic foveolis inperspicuis, setis brevibus pallido-fuscis institutis irregulariter catenatim interruptis, tubercula plerumque valde elongata (12—13) formantibus, limitibus secundariis costiformibus, latitudine primariorum, integris, 2, 3, 4 ante apicem convergentibus, hanc non attingentibus, limitibus tertiariis subtilioribus, plerumque minus perspicuis, solum ad certum luminis situm manifestis, his et spatibus subtiliter sed valde distincte granulatis, limite secundario quarto antrorsum valde attenuato, fere evanescente, externe (inter marginem et limitem secundarium quartum) 4 limitibus subtilibus crenulatis et granulatis, confertim positis et antice confluentibus, eorum secundo antice sat confertim, apicem versus minus confertim setis pallido-fuscis et sat longis instituto. Subtus niger, episternis glabris, opacis, processu sternali fortiter calloso, ad basin fovea rhomboidali, retrorsum in sulcum longitudinalem haud profundum transicute instituto, sterno nitidioribus, extrorsum leviter transverso-rugoso, abdomine nigro-piceo, strigis et poris abdominalibus ordinariis bene evolutis. Pedes gracillimi, femoribus posticis segmentum abdominis ultimum superantibus, tibiis femoribus longioribus, tarsis gracillimis, tibiis longitudine, unguiculis omnium tarsorum piceis, tarsis anticis in ♂ valde dilatatis, subtus pulvillatis, marginibus aureo-fusco pilosis.

♂ Longitudo 27,3, latitudo 9,3 mm.

Specimina examinata: 1 ♂, i. c. mea.

Patria: Chinae provincia Hupe, Tan-tscheschan, 900—1500 m. (Fortsetzung folgt.)

57. 87 Endromis : 15. 6

Doppelte Copula von *Endromis versicolora*.

Von Fr. Aichele, Böblingen.

In der Frankfurter entom. Zeitung Jahrgang XXV (1911) S. 42 ist von der doppelten Copula von *Endromis versicolora* die Rede, wobei in einer Nachschrift Prof. SEITZ auf die zoolog. Jahrbücher Abt. für Systematik Bd. 7 Seite 832 hinweist, die eine Erklärung für diese sonderbare Erscheinung bringen.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Societas entomologica](#)

Jahr/Year: 1924

Band/Volume: [39](#)

Autor(en)/Author(s): Hauser Gustav

Artikel/Article: [Neue Apotomopterns-Arten. 1-2](#)